

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

директор НДІ інтелектуальної
власності НАПрН України,
кандидат юридичних наук

Дорошенко О.Ф.

«27» серпня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у
Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України**

Затверджено рішенням вченої ради НДІ
інтелектуальної власності НАПрН України
27 серпня 2021 р. (Протокол № 8)

Введено в дію наказом директора Інституту
від 27 серпня 2021 р. № 90/1-к-а

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в галузі права у Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності НАПрН України (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р.) «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167.

1.2. Це Положення визначає механізм та основні правила підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (далі – здобувачі) з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії.

1.3. Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти проводиться відповідно до отриманої ліцензії.

1.4. Організацію та управління процесами підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні доктора філософії в галузі права та залучення до підготовки фахівців за науковим рівнем здійснює Центр правового забезпечення розвитку науки і технологій, що підпорядковується безпосередньо директору Інституту.

1.5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в галузі права здійснюється за денною та заочною формою навчання за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб (на умовах контракту).

1.6. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури здійснює вчена рада Інституту.

Відносини між аспірантом та Інститутом регулюються договором, укладеним між ними.

1.7. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН України та Правил прийому до аспірантури Інституту.

1.8. Нормативний строк підготовки доктора філософії в галузі права в аспірантурі незалежно від форми навчання становить чотири роки.

1.9. Підготовка в аспірантурі передбачає виконання аспірантом відповідної освітньо-наукової програми Інституту за спеціальністю 081 «Право» та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

1.10. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначають її зміст, строки та обсяг виконання, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується аспірантом з його науковим керівником та затверджується вченою радою Інституту впродовж двох місяців з дня зарахування аспіранта.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання і є підставою для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Інституту рішення про відрахування аспіранта.

1.11. Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Аспіранти мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

2. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

2.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника; у разі призначення вченою радою Інституту двох керівників аспіранти мають право на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для здійснення наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);
- академічну та соціальну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства.

2.2. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності та морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників, встановлених закладом вищої освіти (науковою установою);
- виконувати індивідуальний навчальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні відділу;
- подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації.

2.3. Покладення на аспіранта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової програми та підготовкою дисертації забороняється.

2.4. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь

видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. НДІ інтелектуальної власності розміщує на своєму сайті та у засобах масової інформації оголошення про конкурсний прийом до аспірантури не пізніше ніж за 3 місяці до початку прийому із зазначенням наукової спеціальності, термінів та умов прийому, переліку необхідних документів.

3.2. До аспірантури Інституту приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають відповідний освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути ступінь доктора філософії в галузі права.

3.3. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії в галузі права приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

3.4. Вступник особисто подає до приймальної комісії Інституту заяву в паперовій формі.

3.5. Під час подання заяви в паперовій формі вступник пред'являє особисто:

- документ, що посвідчує особу та громадянство (відповідно до статті 5 Закону України «Про громадянство України»);
- військовий квиток або посвідчення про приписку - для військовозобов'язаних;
- диплом магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації), на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

3.6. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

- копію диплому магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації), на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього, засвідчені в установленому законодавством порядку;
- копію документа, що посвідчує особу та громадянство;
- копію довідки про призначення ідентифікаційного номера;
- особовий листок з обліку кадрів з фотографією, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- автобіографію;
- шість кольорових фотокарток розміром 3x4 см.;
- копію військового квитка або посвідчення про приписку - для військовозобов'язаних;
- список опублікованих наукових праць (за наявності);
- дослідницьку пропозицію.

Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

3.7. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти, обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності поданого документа, що здійснюється відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах

ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 р.

3.8. Вступні випробування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії в галузі права складаються з :

- додаткового вступного випробування (в разі необхідності) для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста);

- вступного іспиту з іноземної мови;

- вступного іспиту зі спеціальності «Право».

3.9. Вага балів з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в Правилах прийому до аспірантури Інституту.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні протягом одного календарного року.

3.10. Для проведення фахових випробувань при вступі до аспірантури створюються предметні комісії, до складу яких входить, як правило, три – п'ять осіб, які призначаються директором Інституту.

До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.11. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою визначеною Правилами прийому до аспірантури Інституту.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом директора Інституту, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.12. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора Інституту призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво, як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівнику відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження.

Рішенням вченої ради Інституту аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в галузі права в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою Інституту.

Впродовж строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

4.2. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою Інституту.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури Інституту.

4.3. Освітньо-наукова програма аспірантури Інституту включає не менше чотирьох складових, що передбачають:

здобуття глибинних знань із спеціальності 081 «Право», за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів з відповідної спеціальності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти.

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;

на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодження з науковим керівником).

4.4. Вчена рада Інституту має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

4.5. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії в галузі права є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі знань 08 «Право», результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

4.6. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в галузі права здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.